

MARCH 1978

WED

Odgovorniurednik: Profesor Valentin Konček.

Slovenske novine pridajo vsek točka na svetlo: ena ka četrtinemu leta 50 hr.: pa pošti 1 gol. s
Za obabilo ne tuji oznaknil razglasil.

卷之三

V Cell 22. Graden 10.10.

100% 100%

Conway

Kodi zdrava domovina
Mili maj slovenski kraj !
Ti prekrasna , ti jedina
Sloveni si neprljivi raj.

Tujo řege, tuje ljudstvo
So prijatiči, krajji si,
Slava le, slovensko čustvo
Njego srce veseli.

Primi češev zemlja mila,
Primi srce moje vdar;
Da bi vedno matka bila
Nepozabljena nikdar.

Review Section.

Zliza se tretje leto naše ustavne dobo ino z njoj tretji tečaj slovenskega novinarstva. G. Svečan je v poslednjem listu „Slovenije“ svoje misli o slovenskem novinarstvu učeno povabil; tudi ja hocem svoje misli odpirskrtečno razložiti, če se ravno ne slanje poenostavim: s g. N.

Tak se „Novine“ tiče, sem sg. N. posluhoma jenskih misel; tudi „Vedek“ je nasledil pravo, edino ostrečljivo prav. Slava vira potresnikom! „Novice“ naj ostanjo priznajujo do zadajnoj nalogi, da budstvo ne izgubi v Letaštvju in občinstvu, tenuč tudi v ustavnimi pravicami ino potrebnim seznanju. Naj tedaj ostanjo ne smenjati: „Letniške rokodelce in narodstvo Novice“. — „Celjane Novine“ pa pa nujno nisih tudi nikar nesmerjo politike zapisa, sicer nam je za nase pravde brezve neodoljive potrebu, da se podnežujev novim, katere k predmetom člankov pravda, kar o razumljivje, naj vendar kreplja govor, in letnjem arhivu potresniku ne zanoto, ker se ena mora z rednimi pesmi, ki so zmanjtegrativne, zmanjšana na drugi vednosti

²⁾ "Grunderna bestyrke" är i särklass uppförda; den har ej särskilt nära samband med de längre pionjärerna, hafvande en egenhet. Vred.

Von al.

zahitevajo. Šolske roči zavlečajoč sedatki bi se morali večinom v „Slovenske novine“ posiljati. To ino prosti politika naj sedežiščev namesti, od novega leta, ker bodo po tem takem gotovo bolj red ljudstvo prileg, kakor druge novine, ki le pri časopisih zavstajajo, ljudstvo pa bogne! je zadevajoče od nas v obči rezavni zadiv. Torej su domorodci poprošati, katerim je sam emocije našega ljudstva in s njoj sklepamo izrečenih prihodnosti Slovencev in vseh Slovanjanov, da živo podpirajo tva domorodna zavlečevanja v vseh krajevih, da si uravnijo nebovno svoje nesrečo sredi krvi in gospodarsnosti.

V Grades, 17. grudna 1943.

Slovencina 1970

Ja Štajera. Jedini člernate - Slovenci med vsemi austrijskimi slavenci se dozvali v kurirju leta 1848 skrito, da tista je enotni svoj materni jazyk za zdaj na svetu. Ta je poslovna imet. Za v spomladanju pa je bilo pisano v njihovih kanclerijah sami hrvati (hrvaška - slovenske), in na poletnjih zboru v Zagrebu se je govorilo samo v narodnem jazyku. Taka je nastopal njenih jazyk pravice, katera se njenim učili svedci vseh vrednosti prava. To avtorje lastne zadruge, tudi pri novih naravnostih hrvaških

Uzne ispunje u neve sočinjen, tako
se hodi u u vremenu, ne može se
drugak uravnotežiti, i to samo u svet-
losti i vremenu zemalja ovog mesta, da je
može i sasvim uspostavi potrebitu
u svetlosti i vremenu. Sjajnici je novac
Ovi pa sasvim mireni ih buduši potrebiti
lazim, i ne bude piš, i neće biti u
terpi nemanji da u vremetu ne može se
u svetlosti i vremenu u kojem je u svetlosti
mireni, i u jasnici krozige vremenu i u
vremenu potrebiti.

...durch die Befreiung der von
den sozialen Verhältnissen
und sozialen Werten bestimmt ist, die
unterstreichende Tendenz zu einer
sozialen Einheitlichkeit, die durch die
sozialen Verhältnisse bestimmt ist.

prestavljanja letje, kar bo skočila delo mnoga pospešila.

Da bi si vitezite, naslovi gospodarskega, kjer so totičekom, v zvezah avtovlja predstavljata omislovje, kakor nekajt so na njih pogodne ječe izlov, izrazo nazadnje tukove dragocene zbirke svojim učenjem v zvezah udelivali, in ob dobi tako kremca slovnikarju blagovljajo penu dili. Tako izversno delo se od prees: g. Polkušarja, slav. I. Jubilj, hrgolovskega učitelja iz „duhovnega pastirske“ itn.

5.) Da bi si vlastimili bravek, nami vse čudeže besede, karkoli čuje v poseben abedalik v ugonem ali najverjetnejšem posensu nemiratljivo zaznamenati. Tako bodo v umenju svojega ljubega jezika prejalo napredovali — koliko bi se mi, s tem zaznamenavani in spiski slovnikurjem usregalo, ne potrebuje omenka. Nigdje se ne prezavzem, če se me čudo ali, da slovnikarjenje toliko priporočam uploki: dašču včm in prosto povem, da se re: mnogi inenem I. labodski preč. g.g. dežavniki, tudi vlaščanskim duhov nadelmezi, po svojem arsu slovnikarji (več takših jicovih besedilčevkov in izrazilkov sem napa jutri takoj v celino hvalo dobro porabil); oni so pak tudi zdaj slaviti pisatelje in premitoglasni cirkevni propagedali; njih ni treba med potom levom za grivščini besedami v prazno kriliti, niti serozemno teženi.

6.) Da li se slednjč kjer koli Slovenski časopis bar v nekaterih osobilih občanmašnjik ali čredamašnjik (periodik), t. j. dohoma — čredama pričavanih) dohodači navlječ z jekoslovenskimi recimi, kiere našem v slovnik in slovnicu vstopijo v VIII in ohranjajo. Čeprav t. j. vrednemščenec budi vokalni, konar se budi voki, vokalni: svoje misli, vokalne, prelode, vokalne, razkidače, dokaze, poprave, zavralke, ukore, greje in vseči sede pravilno gontarječe v predelu pismenstva in knjiziva zaznamenati, ter domneve slovstvene plodave in uverke in ne da bila glavljanska narodij razvedčenih da se jemanordni spravki po raznih časnikih, kiert si dosugadov številovitno prizanesvale: omisa omisna esse — vsekonar domneva biti, preveč v kvar se raztreniti.

7.) Da bi se v Izključeni I. Jubiljini, v sedanji emisiji, „Gobar Slovenskega slovca“ (slovikarstvo je skočilo miroj), kjer bi vse, kar bi biločelo od vsega knjige sestava, vse kribov in poljan mestnadijivo nameno, v zaprspravljini v troy spravljeno, jene celotino.

Priznanje mi je, imahar je dolgega, žaljivega v času V. t. da ne bomo vse domne miroj, quoniam vdom verhovno, kar pačem, če nam je dotekel, da si hkrječe narodnemu pogalec stancemo ino

družavim orodjim dohavimo. *) Samo v neopeški prizankev je življenje, v sterdai volji moč ino v slavi vajemnosti občata: življenistema todaj kvazivje posebne vernostnosti ina tvečlovenitosti, upirjivo se vsvetrujenih presvetov ljudi dobra, ino vsaki po svoji dobi misli moč le iškričo pridaj, pak le slava slavi slovela!

Cesar.

Nekdanja dohala.

Iz Graden. Navada ni senco železna senjenja, onaj je tudi došča slapeča, ki mi otanči ino čut pravilenosti tak osmadi, da hodočane resnice ino uravice več ne spoznate — drugare hi ne bilo mogoče, da imate posledni močje ino prebrisanje glave tako endarsko sodijo ino ravnjaju!

Solska osnova zapove na strani 6: Vsakij gimnaziam mora za vse žive jezike sisteti krozovine, v kateri jeste, nesmilko postaviti ino tudi za nemškega, če te ni med spini: učencev ali marveč učilovim strščnik pa jen zvolo, da se njija sami kresegta tih jenikov učijo ali ne razum materne g.a., kierega se mora vsak učiti — tudi pod siloj, ko to perva versta 7. sicer to opet 19. g. hodočano pove. — Tudi velja od latinskih, velja po besedah te osnove tudi od mestianskih ali realnih bol.

Usled te zapovedi sta se tudi v Gradeni v latinskih šolah in v mestanski za drugi delčini jezik t. j. za slovenski učilna postavila. Denod sa gaspedje ministrska zapoved prav razumeti — ali na daje kereti ino tak derkati: Vi Slovenski džidi ste pmistrske zapovedi dolžni svojim maternega slovenskega jezika se slovinčno učiti ino poduk v zvezlom vam je na vodo — to ga bog obaviti: to ga ne omeša in jaha, če bi je na terci svijal.

Zai terdijo: Slovenci imajo v Cesarji nemški jezik za maternega, zato in je vse nemško, ino jih stilije se nemščina učiti. — Ce jin poroč: Kaj! tam Slovenski v zvezraje jezik? jih to nje se predvsem zavzem ře nekaj bolj edi koli — nji pači mi kaj ... Kaj! zavrelje, sumo mi vokalna džida pravilnjej na je malič Slovenski živjeti je nemško, vokal se mora nemškega jezika pusti!

Ce doček pa poroča: Va se, da je nemški jezik v vseh predmetih malič živjeti živjeti, kričega in zorni vokal umet, karže ne more nemščini razumeti, ne da pri tem je edogarjanje: ali malič jezdje je živjeti vrednost, kričega se mora vokal se vrednost narodni edti — karže se malič in helenca zapove ino vrednostnemu, kaj? — ... — ino — ino je malič vrednostnemu, zato da je on tudi vrednost redi ponu, in malič sam

*) Praznat Jev svet in zeleni rdeči po večji, na vseki predstavljivosti helenca vrednostnemu karže po vrednosti, karže vrednostnemu, kaj je in v helenca kaj? vrednostnemu na helenca vrednostnemu po vrednosti.

vse veljai, je zato mili v želeni stojati ino
mesti, da te proveč povr., če zoper: da je se
Slovenec nihče svojega jezika nče, njija in
nihil ne hrani — in neče videti, ker njen
k temu ne estane poskrbljenec žena, da ga
jim vesiljeni podnik v nemščini odvzame, po-
sledno ne tistim ki ha si s poskrbelovanjem dra-
žila nermile svet živk slukši.

Načrt Bog 6-3-10 let se tak všechny
tehdy okonečně jistí učí — ta se už ne
zadávají!

Če je ujnj pareče: Vukaj je svojinsko-
ski mladeži maternega jealja na zvolo ne
pustile ino njo vložiti ne ga videti? Ni resen,
da veste, ker se mladež rada vsakega
trdu ino da ogiblje, ktrki se ji ostro ne za-
pone — ino da narod getovo tam prejeti, kjer se mladež v domačem skerbo ne va-
di! Lelo vam tedaj dognati nasega podkova-
pani! Ali lezave srceja je navada! Pa zra-
ven vsega tega smo vendar zanotili te stvar
ne ilahem dognati, ker je naša pravica sve-
tia ko sanec ino besedilo v osnovi jasna, ko
boli dan — ali zanotijo je ves naš delgi trad.
Na tega veljo grejo zlaj pritožbe na rav-
nost na ministerstvo, naj razsodi. Tola je že
odpravljena, druga ino tretja hoste skoro
niedilu. — Bekler jedankonavnost velja, nam
pravico memož podleti. Getovo bo razsod
češčen, ki po tem takem tudi drugod olsnake
zatolice preseča.

Taki tehajšji pravdeslovi odpravlja praskojo na ministerstvo za eni dve slovenski stolici, ki ste objavljeni pa še dosiljati ne potrebljeni.

Vse te prosuje in se vedrunečka družina.

Kar rodoljubski dopisavec Svečan v 13.
leto niza „Človešnje“ tak modro svetuje
glede njene oblike in eone — ino gotovo
soj v ujeni ko naš pride, s tem zira popolno-
ma skrivnosti.

V Graden s. Česká 1849. Šávkov.
(slav.)

In Graden. Takojšas delčko vladarskevo je v mesecu Januar debilo višji povelje naših slovenskih zdravskih knjig eskerhod, ali se konaj v Novembra se je znalo, da dolžnina novčanačna čres je nepravljaj. Dan ve, ma, je od sam se ta finančna veljača, ali je drugi mlin neprvega pristisni. Njednak bomo vendar delčil kar nam gre in nekem enem ali drugem grada tak dolge mo začistimo grada, saj tukajšnja skoraj.

— a Gradača. Predaja na ministarske
odredbe odgovarjala po napisniku ali pro-
členu Gradača u ministarske odredbe.

Preinavus galimybės neleidžia:

Na takvom stupnju učenja za klasike i srednjovekovne historije se možeći pri njih uvećati djece dobro izražavaju, u koji se će biti učenje, mjesto posaviti u takim učilištima, gdje će se učenje učiniti, a taj učitelj, da se interesira za značaj da, kroz njih, jednostavnije će se borbice učiti ravnopravno. Učenje u učilištima je u svakome smislu, na (po sur. 6 — 7. Isp. 20 — 25.)

Dr. P. M. M.,
Lund var i medborgare.

Iz Gradača, kjer imajo Gradač poslo-
da, ne smije več imenovati ali preobliko-
vati različne knjigane, nespe starosti jedna-
likosti. Tekena se preobliko vrednostne-
nosti trgovci, s kojimi se je domačina za-
deščena močka i končna mlačna ponovno ble-
čila, znana Gradičevna liso, težava ne dobiti
od odprtja, da je takoj določen močak ura-
gočega naroda k nemškemu. Preusmeriti k us-
tehovanju je v evi deli bilo održano, kar je
tak dolga bila zahriča — in i drugega. Oblike
nove svetle, ko brezbrljivo izvade na mesto,
kadar silni vihar obložen črno oblike pre-
fene, se se slavljanski narodi v tej deli v Austriji približali. Ko v vojski ne bivajo
tako v zborih in javnih udobjeh se je zna-
čala njihova pravilačna močina, inčimeno
lso važnost. Vredila se je, da te za pija-
vejti imo medci sami oblasti deržavni. Pohla-
jena ravnotežnost medci liso. Nisi na-
met, stavo liso važnost, ravna te se na-
širše liso mnoge njihove bojine, in je de-
krat moči, ker jih nista liso kar si pred
polstolejcem ne mogodo srč mlača. Ti določi
čuda, je zavaj in taka liso vrata doma, taka moč
ga naroda, ki je pa starci hrivje in živeli
ki s svojim festivom vro sam lisi, uraduje
svejo vsejanje in budeta spreh v tudi svet-
liso se tako našemu ježku. Ježek vodi liso po
častil — Prav dozdružju ka temu liso in taki
liso sicer prav pričesa. Iz zavajem povprašuj, da je hujšanje pet pravja i klenje, ko hujša-
nem ali mimočas dragone pravja, tukaj
čisti klen je ipom. Izvajam, da je ipom anglo-
skemu, it. vrednu i nemškemu in tudi na-
temav reč, da mi zavajam v vrednost
cole pravljene moči, le pojma hujšanje
em na pet pravja. Tukaj je ipom, tukaj
čisti klen, tukaj tukaj zavajem, to del na pet
pri dragone liso tak zavare i tak zavare
toma manj je sam verči, tukaj zavare
či, da ravna liso močna, tukaj zavare
ha, prizemje ravnih in gradičevnih, tukaj zavare
beli ostrej, tukaj rojeni zavare, tukaj
v domačijem so na vredni tukaj zavare
zavajem i tukaj ha enot zavare in tukaj
— Isto vredni zavare zavare
in zavare zavare ha enot zavare in tukaj
tukaj zavare, tukaj zavare.

čet' je učinkujim Amerikancem, ktorji so svoje druge zlate močje poranjali ko niso voleli ali 'kali' drugo čimborijo. Če nejčevo kaže se za vredni, kerščo je njihovo lene zlato vredno! — Kjer se tedaj ne davno tudi nam prilej bili, bodo skoro jasni! —

(Slov.)

Gmeščino in krivo razložanje kmetijskih žel po dotedeli.

Ni je redi na svetu, če je že takoj došlo in kerisimo, da bi jo nekteri budje ali in sladko imponirati ali pa in hudejno volje krive ne razložiti, a tem drugo mestili, karšči in nar bojši napraviti spodkopati si prikavedali. V poteku enega tega povezno, kar moč danec od nekoga močja iz Dolenškega — Dog na dej pamet — navoju kmetijskih žel ciljali.

Cesar so naz takoj odpustili, je rekel — njej je pa mislio na drugo višo spet naši spravili, da bocejo na grajskih kmetijskih žel napraviti. Od konca hudoči fantina, da bojo v te žele kodili, se kaj pladili — in mislio, da se bojo ljudje grajski. Načela zaput nevadili, se bojo grajski spet takole posrejili in oboniga kmetia vnovič drži ženčci. Ne vanko višo gospodje ne haj pod klobukam mečkajo — pa to je pamet! —

Tako je govoril ta moč iz Dolenškega.

Da noben pomenet kmet od kmetijskih žel tacnih krivih mili hest ne more, je gotovo — le nepravimi ali hudočni ljudje kaj nečiga govoriti.

Dosečina in takška ste vekomaj v grob počekano in nihdar več ne boste vstale. Cesar z derjavinska zborna vred no sklepljuje, da takšna in devetina imate za vedne čase vred, temu jenjati, da se nektere davšine ohranijo, nektere s prisernimi odškupljenjem odpravijo za vedne čase. Te pravice imajo kričejo v rokah, in mihče jih jasne in ne najaz vred.

Cesar na pečoldje čase tedaj ne more nujer več govoriti biti.

Pa kako zmore ldo kmetijskim želam željno podoblati? Namesto kmetijskih žel je vred, da bi napravili. V kmetijskih želih so neko prilobitljiv zamodostej pospodarji umniga in na novih klassnih potresenjih kmetovanja želi, na obenem se bo enosku toliko platenčev, da mu ne žireč dajati; obenem pa se na običajni občaj goldmiserjev na roke oskil, in to bo izleteno želo izdelal, to urejel, da se je dobro emisrial, polkulino uradno pisemo (Gesetz) in da morački denclo v demarski povrati — in ha bol' s tem, kar se je vsoj dohleček umeli, kamor ke kuredi. Učenčki in včenčki se batin lasta — in obenem ne ha in te in obenem v doblečku hest, zanretev trud in žele s podobecnjaju obenem.

Ito je utemeljeno. Če kmeti pri poljedelu čdu posamežni, ju ravna čimbori podjeti, kar se vse mesta dovoli, da kmetovanje ne ne budi ne pravo je oblasti kuhare, umnega in vred, da se nečem želi i deli, na kuhiji lodi,

in tudi se to ne bo moglo izkoristiti, kuhar in grajski kmet,

čimbori, Menški, Kuzovatiki, in povsed jih izvršilo, da so potreba in hudočnost na kuhini kmetovanega. Ta enina željna in trijasna želja se bojo pa še je zdejši napravile. — Večak rokodelcev se mora je 2, 3, 4 ali še več let, svejšča rokodelstva želj, in kadar je pri boljši in močji, se kaj boljši izsel — kaj je morčeti kmetino kmetijske zame vsele želje, da bi se v njem nečel treba ne bilo??

Um se ocer vodi od edesa, kmetov od gospodarja kmetovanai — ali nis pa ta dva vselej dobra učenčka?

Tudi pri nas na Krajuščini in sploh na Slovenskih je izvedenih žestov, ki so mardi kmetovanai in dober učenčki svojih sinov ali hlapcov, — ali se pa vsej ed konca do kraja tak? Ali imajo tudi vsi česa, sveje si-nove matičnike kmetijske želj?

De se tedaj tudi takša, ki se doma emniga kmetovanja izseli se morejo, prilobimost da, v kmetijstvu se izmiri, za to se kmetijske želje, kitere se pa ne morejo pri hudočnem polgrustarju napravili, naprek na vseči kmetijski, kjer je prilobnost več, se kaj več nascisti.

Ker je premočenje kmetijske družbe premajhino, da bi mogla več takša s učenčev vsakoleto v kmetijskih želj podliljati — ho javljam z osmislišči žantil in cele krajuške dodele spet takša manj priljubiti!

Kadar se že late in sumi, naj mi preprej dobro prevrdi, da si haj zviliči. — In se neumniga ne zanisi!

Neveč...

Povabilo za razstavo
Ljubljanskih slovenških žesopisov pod na-
zivom:

K O V I S O

kmetijskih, rokodelstvi in usnecnih ceri.

Vrednik: Dr. Strelc.

Cesar in namesto tega dojeti emnjeni, žesopis, ki v prihodnjem letu izraziti vsej želje, je dobra moč — in tak le pa prihodnjega marta.

Cesar je silno nizka, in namesto Novice, ki včasih vrila na svilu hudoči velenčni hudočni vred, pa potiski na celo leto 4 goldev in hr., na pettico pa 1 gold in te hr., v tisku in tiskci vlgajščici pojemane veljajo zelo leto 2 gold, na pettico pa 1 gold. Vsesoč, h. potisk pojemane marčki, mnenjajo pa Novice tudi pri založniku Jozefu Kranjcemu in vlgajščniku. Na pisanje noveje napole beseda alternativni donator Jozefom Kranjcem, potem pa pismo postavite prekrat.

Vsakna si nalogi poti na svilu trstji in naj potišteti žesopis:

1) Izvajajoči

vezki teden dvakrat. Cesar na celo leto pa poti je 4 petača hr., na celo leto 4 golde, na četrtino leta 1 gold, se kar zato se pa v naložnosti vlgajščini jenjati, se pisanje v celotno leto 4 golde na celo leto 4 golde, na celo leto 4 golde. Marčki na založenje naj se naloži tako vred, hudoči in rokodelstvo.

Nadzorni odbor žesopisov v ...